

Regering hikt aan tegen energiebesparingsplannen

Angst voor lastenverzwaring en bureaucratische rompslomp staat oplossingen in de weg

KAREL BECKMAN

AMSTERDAM — Energiebesparing is een nobel doel, daar is bijna iedereen het wel over eens. Maar om het in de praktijk te brengen is nog niet zo simpel, heeft de Nederlandse regering gemerkt.

Bij de ministeries van Economische Zaken (EZ) en Vrom zitten ze met een paar energiebesparingsdossiers flink in hun maag. Een hete aardappel is de Europese energiebesparingsrichtlijn, die met ingang van 4 januari 2006 in werking is getreden. Deze richtlijn verplicht lidstaten om een systeem van energielabeling voor woningen in te voeren. Net als koelkasten en andere elektrische apparatuur, moet iedere woning (bestaande en nieuwbouw) een label krijgen dat in één oogopslag duidelijk maakt hoe energiezuinig een pand is. De labelling loopt van A (superzuinig) tot en met G (zeer inefficiënt).

De Nederlandse regering talmt vooralsnog echter met de invoering van dit systeem. Zij vindt het te duur en is bang voor bureaucratische rompslomp. De overheid staat daarin niet alleen. Partijen als de Vereniging Eigen Huis (VEH) en de vereniging van woningcorporaties Aedes zitten ook niet te wachten op meer regels en zwaardere lasten.

'Zo'n label heeft voor een koper weinig toegevoegde waarde', zegt woordvoerder Karin de Klerk van VEH. 'De verkoper wordt verplicht om een duur energieadvies te laten maken, dat feitelijk niet veel meer oplevert dan een cijfer, waar je als koper niet zoveel mee kunt. Als je een niet-geïsoleerd huis koopt uit de jaren dertig, weet je zelf heus wel dat het qua energiegebruik niet optimaal zal zijn.'

Een tweede heikel dossier is dat van de zogeheten 'witte certificaten'. Minister Laurens Jan Brinkhorst van EZ heeft in het najaar in zijn Energierapport aangekondigd dat hij energiebedrijven de verplichting op wil leggen om via hun klanten — bijvoorbeeld via consumentenacties of overeenkomsten met woningbouwbedrijven — een bepaald percentage aan energiebesparing te realiseren. Zij zouden daarbij gebruik moeten kunnen maken van verhandelbare energiecertificaten.

Verbouwen van een woonhuis kan een fors lagere energierekening opleveren

FOTO: PAUL VAN RIEL/HH

Hoe dat systeem er precies uit zou moeten zien, is nog steeds onduidelijk. De energiebedrijven zouden 'witte certificaten' krijgen als zij hun besparingsdoelstellingen overtreffen. Die zouden zij kunnen verkopen aan bedrijven die hun doelstellingen niet halen. Een andere mogelijkheid is dat aannemers of installateurs certificaten krijgen als zij energie hebben weten te besparen bij hun werkzaamheden in en aan woningen. Die zouden zij aan de energiebedrijven kunnen verkopen.

Brinkhorst heeft de Kamer in het najaar beloofd om uiterlijk in december te komen met een uitgewerkt witte-certificatenplan, maar dat is niet gelukt, om dezelfde reden dat de energielabeling van

woningen nog uitblijft. Ook dit dossier is complex en leidt mogelijk tot extra lasten en rompslomp.

Toch zal er iets moet gebeuren, zo beseft men bij Vrom en EZ. Nederland kan niet om de (al vier jaar geleden aangenomen) Europese energiebesparingsrichtlijn heen, zo heeft 'Brussel' duidelijk gemaakt. Aan energielabeling valt niet te ontkomen. Ook andere maatregelen, zoals de invoering van energiebesparingsverplichtingen voor energiebedrijven, zijn vrijwel onvermijdelijk. Brinkhorst heeft de Tweede Kamer toegezegd om meer werk te maken van energiebesparing. Dat is niet alleen een eis van de oppositie, maar ook van de regeringspartijen.

Bij EZ en Vrom wordt dan ook op

dit moment naarstig gezocht naar oplossingen. Zo wordt er gestudeerd op een plan van Uneto-VNI, de belangenorganisatie van de installatiebranche. Uneto-VNI stelt voor om de twee dossiers — de verplichte energielabeling van woningen en de verhandelbare energiecertificaten — aan elkaar te koppelen. 'Wij hebben voorgesteld om huiseigenaren witte certificaten toe te kennen als zij maatregelen nemen om energie te besparen, dus als zij erin slagen het energielabel van hun woning op te waarderen, bijvoorbeeld van C naar B of van B naar A', zegt Titia Siertsema, algemeen directeur van Uneto-VNI. 'Die certificaten kunnen zij vervolgens verkopen aan de energiebedrijven. Op deze manier levert

energielabeling iets tastbaars op voor de huiseigenaar. De kosten van energielabeling kunnen zo worden teruggebracht.'

Volgens Teun Bokhoven, voorzitter van De Koepel, de belangenvereniging van producenten van duurzame energie, bestaat een dergelijk systeem al in Australië. 'Daar krijg je certificaten als je bijvoorbeeld een zonneboiler aanschaft', zegt hij. 'Die kun je verkopen aan de energieproducenten, die verplicht aan energiebesparing moeten doen. Dat gaat redelijk simpel via een centrale website.'

EZ staat niet negatief tegenover dit voorstel van Uneto-VNI, maar bij het ministerie is men er nog lang niet uit. Zo gaat Brinkhorst er met zijn witte-certificatenplan voorals-

Dronten is eerste

De vereniging van woningcorporaties Aedes mag dan tegen energielabeling voor woningen zijn, niet alle corporaties denken daar zo over. Oost Flevoland Woondiensten (OFW), aanbieder van huurwoningen in Dronten en omgeving, biedt vanaf deze maand al zijn woningen aan met een energielabel.

'Wij vinden het een goed middel om aan huurders zichtbaar te maken hoe een woning scoort op energieverbruik', zegt OFW-directeur Truus Sweringa. Zij wijst erop dat de energiekosten een steeds groter deel vormen van de totale woonlasten. 'De gasprijzen zijn van 2000 tot en met 2004 met 43% gestegen. Die stijging gaat nog steeds door. Ons uitgangspunt is dat wij de totale woonlasten centraal willen stellen, niet alleen de huur.'

Volgens Sweringa spreekt een energielabel mensen aan. 'Als wij een huis moderniseren, scheelt dat een bewoner € 500 tot € 600 per jaar aan energielasten. Dat komt met een energielabel helder tot uitdrukking.' Ook vanuit de provinciale en gemeentelijke politiek is volgens Sweringa veel belangstelling voor de invoering van energielabels voor huizen.

nog van uit dat de handel in energiecertificaten uitsluitend plaatsvindt tussen bedrijven, terwijl in het Uneto-VNI-plan ook consumenten in certificaten zouden gaan handelen. Dat maakt de zaak weer een stuk complexer.

Daarbij komt dat de energiebedrijven zich fel verweren tegen de invoering van witte certificaten. 'Wij vinden het principieel onjuist dat de verplichting om energie te besparen bij de leverancier wordt gelegd', zegt woordvoerder Sjoerd Marbus van Energiened, de brancheorganisatie van de energiebedrijven. 'Die verplichting hoort bij de gebruiker te liggen. Je verplicht de pomphouder toch ook niet om ervoor te zorgen dat automobilisten zuiniger gaan rijden?'

